

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FEJELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDÓSNOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Gyermeknap — virágnap!

Debrecen, május 11.

Szándékosan választottam ezen cik-
kem címül ezt a két szót, mint ahogy
most a gyermeknap tényleg virágnap is
lesz. De ha még nem úgy lenne is, akkor
is nagyon találó, nagyon összehangzó ez a
két szó, mert hisz a gyermeknap virágnap
is! . . . A gyermek ép úgy, amint a virág,
csak lassan fejlődik, erősödik; az élet vi-
harában sok bajjal, nehézséggel küzdök, sok
megpróbáltatáson megy keresztül —
míg végre, mint a virág kifejlődik, megerő-
södik, ember lesz belőle. És épen úgy, mint
a virágnál, amelyet nem öntöznek, az el-
vész, elpusztul, a gyermek is, akinek nin-
csen gondviselője, aki mint a virágot, ápol-
ná, öntözné, a gyermek is elvész, elpusztul.
Ha felnő is, mint a vad, mezei virág, ame-
lyet nem szükséges öntözni, csak züllött,
csavargó lesz, a társadalom örökös veszé-
lyezettetője, a társadalom rákfenéje, melyet,
mint az ilyen szurós, kellemetlen mezei vi-
rágot, ki kell irtani, ki kell pusztítani.

A gyermeknap alkalmával a virágnap
jelképül egy egyszerű, szerény, mindenki
által kedvelt mezei virágot: a *buzavirágot*
választottuk. Azért választottuk pedig ép-
pen ezt a *buzavirágot*, hogy ez emlékez-
tessen ezeken a napokon arra, hogy van
az országban, van ebben a városban sok,
nagyon sok olyan szegény, elhagyatott
gyermek, akik szerények, mint ez a buza-
virág. Szegénységükben nem mernek elő-
jönni, akiket nekünk magunknak kell felke-
resnünk és segítenünk kell rajtuk, mert
szükségük van a segítségre. Azért választ-
tottuk ezt a virágot, hogy eszünkbe juttassa
ezeken a napokon azt, hogy sok, nagyon
sok olyan gyermek van az országban, a
városban, akik minden gondozás, ápolás,
nevelés nélkül, épen úgy, mint ezen buza-
virágok, nőnek fel és ha véletlenül egy rossz
társaságba kerülnek a gondozás, a nevelés,
a felügyelet hiánya miatt rendszerint erköl-
csileg elromlanak, elzülленnek. Ha tehát ide-
jekorán segítségükre sietünk ezen gyerme-
keknek és segítünk rajtuk, még felnevelhet-
jük és megmenthetjük őket — a társada-
lomnak. Sőt tovább menve: ha már ezen
gyermek rossz társaságba is kerültek, ha
az erkölcsi romlás, az elzülлен veszélyé-
nek már ki is vannak téve, sőt már előtte
is állanak — még akkor is jószóval, okkal-
móddal segíthetünk rajtuk! Elvisszük őket
onnan, ahol vannak, kiragadjuk helyzetük-
ből, egészen más helyre visszük, ahol más
a környezet, más a levegő — akkor, akkor
talán még segíthetünk rajtuk, akkor talán
még megjavulhatnak és a társadalom mun-
kás, hasznos tagjaivá válhatnak.

Ezt, ezeket a szép gondolatokat, üd-
vös cselekedeteket juttatja eszünkbe ez a
buzavirág, amelynek jegyében indul meg
és tartjuk meg városunkban folyó hó 15.

és 16-ikán a gyermeknapot, a virágnapot.
Vásároljunk tehát majd minél többet ezen
buzavirágokból, diszelegjen mindenkinek a
gomblyukában ez a virág, mely emlékez-
tessen mindenkit arra, hogy minden fillér,
mely a gyermeknapon és ezen virágokért
befolyik, egy-egy gyermekélet megmenté-
sét célozza, minden fillér, amit ezekért a
virágokért fizetnek, elősegíti, hogy sok-sok
gyermeket felnevelhessünk, az erkölcsi rom-
lás és zülлен veszélyétől mególtalmazhas-
sunk és a társadalom részére megment-
hessünk!

Fodor Emil.

Hajdumegye áprilisban

A közigazgatási bizottság ülése

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága
ma délelőtt tartotta meg *Domahidy* Elemér
főispán elnöke alatt ülését, amelyen a havi
jelentéseket tárgyalták le.

Az ülés lefolyásáról tudósításunk a kö-
vetkező:

A főispán megnyitója.)

Domahidy Elemér főispán meleg sza-
vakkal emlékezett meg *Nagy* Gábor dról. —
Nagy sajnálattal kell megemlékezni — mon-
ta — arról a gyászestéről, amely a napok-
ban történt. Elhunyt *Nagy* Gábor dr., elso-
dorta a közélet teréről a kegyetlen halál. Az
elhunyt mindig nagyon élénk érdeklődést ta-
nusított a közigazgatási bizottság ülései és
ügyei iránt, indítványozom tehát, hogy em-
lékét, érdemeit és részvétünket jegyzőköny-
be iktassuk.

Miután ehhez a bizottság egyhanguan
hozzájárult, megkezdték a rendes havi je-
lentések előterjesztését.

(A kivándorlás.)

Pákozdy Sándor főjegyző, az alispán he-
lyettese bejelentette, hogy a közbiztonsági
állapotok rendesek voltak. Kértek kivándor-
lás céljából 25 utlevelet, amelyből 18 utleve-
let adtak ki. Valamennyi Amerikába szolt.
Utlevelet kaptak *Fülep* Lajos, *Tardi* Sándor,
Erdős Lajos, *Schlosser* Betti, *Hadházi* Im-
re, *Kopcsa* János, *Schwartz* Éliás, *Lévai* An-
tal hajduböszörményi, *Drigán* Andrásné, *Rácz*
Erzsébet, *Sebes* Sándorné, *Bacsó* Mária haj-
dudorogi, *Varga* Sándor, *Grünwald* Malvin
hajduszoboszlói, *Szemán* István, *T. Kiss* Ist-
ván, *Szatmári* István és neje és fiuk hajdu-
sámsoni, *Ignáth* Mihály, *Bóde* Sándor vá-
mospércsi és *Stanyi* György egyeki lakosok.

(Adózás.)

Nagy József kir. tanácsos pénzügyigaz-
gató jelentése szerint az adózási viszonyok
kedvezőek voltak. Befolyt április havában
egyenes adóban 36,156, hadmentességi díjban
502, bélyegjövődékben 178,015, jogilletékben
72,827, díjjövődékben 405, dohányjövődék-
ben 49,950, határvámjövődékben 23,928, fo-
gyasztási és italadóban 25,604 korona. Fize-
tési halasztást 59, házadómentességet 37 eset-
ben adtak.

(Közegészségügy.)

Losonczy Álmos dr. főorvos bejelentette,
hogy a közegészségügyi viszonyok április-

ban kedvezőtlenek voltak, aminek oka a ke-
vés születés, jelentékeny számu halálozás. A
legtöbb halálozást a tüdővész, tüdőgyulladás
és gyermekeknek a bélhurut okozta. Roncsoló
toroklob 17 esetben 2 halálessel, a vörheny
44 esetben 6 halálessel, számarhurut 26
esetben 2 halálozással, a hastífusz 8 esetben
1 halálozással fordult elő. A kanyaró 27, a
bárányhimlő 57 esetben halálozás nélkül for-
dult elő. Született 512 gyermek, elhalt 328
egyen, a szaporulat 169.

(Iskolaügyek.)

Hajdu Ferenc kir. tanfelügyelő jelentése
szerint április havában a kultuszminiszter a
tiszacsegei református iskolaépítésre 5000, a
tetétleni menház fentartására 320, a vámos-
pércsire 256 korona államségélyt adott.

(Állategészségügy.)

Reitz János kir. főállatorvos bejelen-
tette, hogy április havában az állategészség-
ügyi viszonyok kedvezőtlenek voltak. Föllé-
pett a lépfene Egyeken és Tetétlenben, a ve-
szettség Püspökladányban, a ragadós száj- és
körömfájás Hajduböszörményben, Balmazuj-
városban, a hólyagos kiütés Hajduszoboszlón,
a sertésorbánc Hajduhadházon. A mételey
csak Vámospércsen okozott számbavehető
károkat. Több községben az állatbetegségek
megszüntek.

Nyári szünet előtt

Apponyi mint koalíciós és mint ellenzéki.

Politikai körökben némi szó esett Ap-
ponyi Albert gróf vasárnapi székesfehérvári
népgyűlési beszédéről, amely sekélyes kor-
tesbeszéd benyomását kelti. A népgyűlési
szónok a többi között azon kesergett, hogy
az önálló bank és az önálló vámterület nél-
kül egy állam független nem lehet. Apponyi
bizonyosan nagy zavarba jött volna, ha va-
laki a hallgatóságból történetesen megkérdi,
hogy a koalíciós kormány, amelynek Apponyi
tagja volt, az önálló bankot és a vámterü-
letet miért nem létesítette? Akik pedig tud-
ják, hogy Apponyi akkor személy szerint is
ellenezte a külön bankot, azok szemében teg-
napki beszéde jellemző példája Apponyi po-
litikai következtetlenségének.

A parlament munkarendje.

Fővárosi tudósítónk a képviselőház leg-
közelebbi munkarendjére nézve beavatott
helyről arról értesül, hogy a delegációk ül-
kezései alatt a képviselőház érdemleges tár-
gyalást nem folytat. A delegáció ülései alatt
csak az appropriációról szóló törvényjavas-
latot és egyéb, kevésbé fontos javaslatot és
bizottsági jelentést intéznek el. A nyári szü-
net előtt a kormány még öt törvényjavasla-
tot terjeszt a Ház elé. A belügyminiszter be-
terjeszti a közigazgatás államosításáról, a
pénzügyminiszter pedig a jogilletékek reform-
járól szóló javaslatot. Az igazságügyminisz-
ter júniusban három törvényjavaslatot ter-
jeszt elő és pedig a becsület védelméről, a
hatósági személyek védelméről és a rehabi-
litációról szóló törvényjavaslatot, amelynek
lényeges tartalmát már ismertettük. Ez a há-
rom javaslat most van üfésége előtt előzetes
szentesítés végett. Mihelyt a parlament ezzel
az anyaggal végzett, megkezdődik a nyári
szünet, amely október hó közepéig tart.

A választók vizsgálja

Megalakították a vizsga-bizottságokat

E hó 20-án kezdődik meg a választói jogosultságot adó irni-olvasni tudás igazolására hivatott vizsgáló-bizottságok működése.

(A bizottságok.)

A városi közigazgatási bizottság tudva lévően legutóbbi ülésén annak előrebocsátása után, hogy Debrecen város területén azoknak a száma, akik az országgyűlési képviselő-választási jognak megszerzése céljából az irni és olvasni tudás igazolására szorulhatnak, előreláthatólag oly nagy, hogy több bizottság alakítása szükséges és mivel a polgármester állandóan akadályozva van, szükséges, hogy a bizottságok élére helyette alelnökök jelöltesse ki, kimondta, hogy *hét bizottságot* alakít és két év tartamára az irni és olvasni tudást igazoló állandó bizottságokhoz alelnökkül: *Szabó Kálmán, Csóka Sámuel* tanácsnok tb. főjegyzőket, *Vargha Elemér dr., Medgyaszay Miklós, K. Tóth Mihály dr., Tóth Emil dr.* tanácsnokokat és *Koncz Akos* főlevéltárnok, tb. tanácsnokot, bizottsági tagokul pedig *Végh Gyula* nyugalmazott rendőrfőkapitányt, *Komáromy Antal* nyugalmazott házipénztárnokot, *Berényi Gábor* nyugalmazott mérnököt, *Körner Gyula* nyugalmazott lovasrendőr-felügyelőt, *Medgyesi Ferenc* nyugalmazott számtisztet, *Szőcs Lajos* nyugalmazott rendőrbiztost és *Illéssy Gyula* fogalmazót; a tanácsok közül pedig *Tömöri Jenő, Tassi Miklós, Hatvani József, Barcza Barna, Polster Adolf, Elefánti Sándor* és *Kuthi Zsigmond* igazgató-tanítókat jelöli ki.

(A vizsgák sorrendje.)

A polgármester a választók tájékoztatására a következő felhívást adta ki:

FELHÍVÁS.

Az országgyűlési képviselőválasztók választásáról szóló 1913. évi XIV. t.-c. 49. és 51. §-ainak végrehajtása tárgyában a vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak a belügyminiszter ural egyetértőleg kiadott 1184-1914. V. K. M. elnöki számú rendeletének 12. §-a értelmében értesitem a város közönségét, hogy az irni-olvasni tudásnak igazolására alakított albizottságok működésüket f. évi május hó 20-ik napján, szerdán kezdik meg az alábbi helyeken:

1. A városháza könyvtárszobájában (I. e. 3. sz.).
2. A tüztöltő-laktanyában (Csapó-utca 43. szám).
3. A Piac-u. 28. sz. városi bérház I. em. 7. sz. helyiségében.
4. Az Ipartestület nagytermében (Simonffy-utcai városi bérház II. emelet).
5. Az Iparos tanonciskola I. emelet 6. sz. tantermében (Burgundia-utca 1. szám.)
6. A Kereskedelmi Akadémia kistanács-termében (I. em.).
7. A Máv. gépjávitóműhely telepén.

A vizsgálatok hétköznapokon délelőtt 8 órától 12-ig, délután 4 órától 8-ig, Vasárnapokon délelőtt 8-tól 12-ig tartanak.

A törvény értelmében az irni és olvasni tudás igazolására bocsátható a férfi nemhez tartozó minden magyar állampolgár, aki a 24-ik életévét betöltötte.

A vizsgálat ingyenes s arra hivatalos helyiségben (városháza, I. emelet, 4. ajtó) a vizsgálat megkezdésének napjáig lehet személyesen a hivatalos órák alatt (délelőtt 8-tól 1 óráig) vagy írásban jelentkezni. Az írásban jelentkezők pontos lakcímüket is közölik. A jelentkezés alkalmával a személyazonosság és életkor megállapítása céljából a keresztlevelet, vagy munkakönyv, vagy katonakönyv felmutatandó, illetve csatolandó. A vizsgálatra bocsátás kérdésében az I. fokú közigazgatási hatóság határoz, mely határozattal szemben felelősségnek helye nincs. A vizsgálatra bocsátottakat a hatóság jelentkezéseiük sorrendjében jegyzékbe foglalja. Az ekként megállapított sorrendtől a vizsgát kivevő albizottság elnöke csak rendkívüli méltánylást érdemlő esetben térhet el.

Ha alapos kétség nem forog fenn, az irni

és olvasni tudás bizonyítását nem kell megkérni azoktól, akik valamely magyarországi elemi népiskola negyedik osztályának sikeres elvégzését a vizsgálat letételének idejében kiállított, vagy ugyanabban az időben vezetett hiteles iskolai bizonyítvánnyal, vagy ilyen bizonyítvány hiteles másolatával igazolják, vagy arról, — hogy az „Országos Közművelődési Tanács” által az irás és olvasás elsajátítása céljából felnőttek számára rendezett tanfolyamot sikeresen elvégezték, — eredetben, vagy hiteles másolatban bizonyítványt mutatnak fel.

Az új törvénynek a választói jogosultság szempontjából olyannyira jelentős ezen rendelkezéseinek fontosságát hangsúlyozom s rámutatok arra, hogy az irni és olvasni tudásnak igazolásával minimális egyéb kellek kimutatása után választói jogosultsághoz jut az eddig jogosulatlanok nagy része!

Ujból felhívom tehát az érdekelteket, hogy a vizsgálatra a jelzett helyen folyó évi május hó 19-ik napjának déli 1 órájáig annyival is inkább jelentkezzenek, minthogy az ez alkalommal nyert bizonyítvány az egész országra érvényesen egyszersmindenkorra, míg az összeíró küldöttség előtti igazolása az irni-olvasni tudásnak csak a névjegyzék érvényességének idejére szól.

Debrecen, 1914. május 10.

Polgármester.

A polgármester felhívását a közigazgatási bizottság utasításához képest a legszélesebb körben fogják a lakosság tudomására hozni.

Mexikóból Debreczenbe

Egy elfogott katonaszökevény élményei

Vasárnap délután a debreceni vasuti álmás rendőri kirendeltsége egy bozontos szakálu, toprongyos alakot látott ögyelegni a pályaudvar előtt. Amikor igazolásra szólították fel, az illető *Brankó Midziu* napszámának nevezte magát s azt mondta, hogy a temesmegyei *Hosszufalu* községbe való. Mint-hogy semmi olyan irat nem volt nála, amivel kiletét kétséget kizáróan igazolhatta volna és mert Debreczenbe jövetelét sem tudta megokolni, előállították a főkapitányság központi ügyeletén.

Hortobágyi Ernő dr. inspekción rendőrfogalmazó kikérdezte *Brankót*, aki érdekes dolgokat beszélt el vándorlásáról. *Brankó* Midziu, akinek eredeti foglalkozása a lakatossg, 1908. évben, hat esztendővel ezelőtt a katonáskodás elől kiszökött Amerikába. — Mexikó államban telepedett le. Az első hónapokban nem kapott munkát, a hazuról vitt pénzből éldegélt.

Egy félév multán szénbányában alkalmazták. Egész nap robotolt, de alig kapott annyit, hogy élelemre teljen. Kénytelen volt tovább vándorolni. *Filadelfiába* utazott s itt nyomorgott tovább. A mult év decemberében elfogta a honvágy, szeretett volna hazajönni, de mindössze tíz dollárja volt. Ugy segített magán, hogy egy Európába induló hajóra beállott munkásnak s Hamburgba érve, megszökött a hajóról.

Gyalogszerrel bebarangolta Németországot és Ausztriát. Végig koldulta a két országot, azután március végén átjött Magyarországra. Itt koldulásból tartotta fenn magát s az volt a célja, hogy minél előbb *Hosszufaluba* jusson. Debreczenbe vasárnap délben érkezett meg. *Brankó* méltatlankodva mondta még el, hogy vándorlása óta egyetlen hatósággal sem jött összeitkőzésbe, csupán a debreceni rendőrséggel.

A rendőrfogalmazó a lakatossegédet ki-

hallgatása után felügyelet alá vette, mert *Brankó* Midziu a szökés által véderő elleni kihágást követett el. *Brankót* ma délelőtt *Komlóssy Pál* dr. rendőrkapitány kihágási bíró szintén kihallgatta. A lakatossegédet, aki jelenleg 24 éves, illetőségi helyére kísértette.

Debreceni ref. egyház ügyei

A presbiterium állásfoglalása a lelkészválasztási törvény revíziója tárgyában

A debreceni református egyház presbiteriuma ma, hétfőn délután három órától igen látogatott, élénk ülést tartott *Dicsőfi József* lelkészelnök és *Kovács József* polgármester főgondnok elnökle mellett. Az ülés napirendjén mintegy 35-40 tárgy szerepelt.

Az első fontosabb tárgy *Kerekgyártó József* és társai református tanítók kérvénye volt, melyben korpótlékek hibás kiszámításából származó károsodásuk kiegyenlítését s korpótlék igényük helyesbítését kérik. Ez ügy bizonyos kapcsolatban volt a presbiterium legközelebbi ülésén tárgyalt tanítói fizetésrendezési ügygel s így inkább csak elvi jelentőségű felszólalások után a kérdést teljes jóindulattal, a kérelmezők álláspontjának megfelelőleg intézte el a presbiterium.

Debrecen város tanácsa értesítette a presbiteriumot arról, hogy az iskolaépítetű vegyes bizottságba kiket küldött ki a tanács részéről. Ezek *Roncsik Lajos* és *Könyves-Tóth Mihály* dr. Az egyház a bejelentést örömmel vette tudomásul.

A tiszafüredi református egyház körmegkeresést intézett az egyházkerület összes presbiteriumaihoz, melyben állásfoglalásra szólítja fel a gyülekezeteket az egyházkerületi közgyűlésnek ama zsinat elé terjesztendő javaslata ellen, hogy a lelkészválasztási törvény oly irányban szigoríttassék, hogy a lelkészválasztásokra befolyása lehessen az egyházkerületi elnökségnek is. Azzal az indoklással, hogy ez a kérdés a hívek autonóm jogának, a Kálvin-féle egyházalkotmány fundamentális tételének a megcsorbitását jelentené: a debreceni presbiterium is csatlakozott a tiszafüredi tiltakozó határozathoz.

Az Árpád-téri új református templomba járó hívek régóta sürgetik már, hogy a város a templomhoz valamelyes gyalogjárót készíttessen; mert jelenleg az a helyzet, hogy esős és sáros időben a templom teljesen megközelíthetetlen. Az eddig egyesek utján, vagy hírlapokban közölt felszólalások eredménytelenek voltak. Most a presbiterium keresi meg tehát sürgős kérelemmel a várost, hogy valamelyes kis járdát addig is készíttessen a templomig, amíg az általános térrendezés és kövezés várva-várt ideje elkövetkeznék.

Otrokocsi Végh János régi hű gazdasági gondnok ez év elején nyugalomba vonult; nyugdíjáruléka visszamenőleges percentjei pótlását azonban — tekintettel régi hű szolgálataira — az egyháztanács engedte.

Néhai Somogyi Pál volt főjegyző 2000 koronás alapítványt tett az egyháznál, hogy annak kamataiból az ő családi sírboltja gondoztassék; továbbá, ha a végrendeletben megnevezett örökösök elhunynának, vagy utódaik nem maradnának: utóöröklési joggal az egyházat ruházta fel. A presbiterium a kegyes intézkedéseket köszönettel fogadta.

Elhatározottat névszerinti szavazással, hogy az egyház pénzei az eddigi arányokban, ugyanazoknál a helybeli pénzügyeztetéknél helyeztetnek el, mint az elmúlt esztendőben.

Szabó Lajos és *Kovács Mihály* új kántorok fizetése március 15-től utalványoztatott. — A beteg *Sáfár László* igazgató-tanító ez iskolai év végéig szabadságot kapott.

Több kisebb ügy elintézése után az ülés este hét órakor ért véget.

A fagy után — adóvégrehajtás

A gazdasági felügyelő jelentése és a pénzügyigazgató rendelete

Hajdúvármegye közigazgatási bizottságának mai ülésén terjesztette be *Surgoth* Jenő gazdasági felügyelő Hajdúvármegye gazdasági állapotáról szóló jelentését és ma küldte meg a debreceni pénzügyigazgatóság Debrecen városához és Hajdúvármegye polgármestereihez a rendeletét, hogy a legsürgősebben és legerélyesebben hajtsák be az adót.

Surgoth Jenő gazdasági felügyelő a következő jelentést tette: Az időjárás április hó folyamán nagyjából száraz meleg. A hó második felében a hőmérséklet alászállt és erős hidegek léptek föl. Az éjjelek és reggelek hűvös hidegek voltak. Számba sem vehető csapadék csak 16-án volt.

A hosszú szárazság folytán az őszi és tavaszi kalászosok nem tudtak megerősödni. A gyöngye növényzetben nagy károkat okozott a drótféreg és a futrinka álcája. A buza-vetések általánosságban igen gyengék, gazosok, ritkák, alacsonyak, igen sok acat van bennük. Igen sok kiszántás történt. Mindezek dacára az őszi vetések még nagyon javulhatnak kedvező májusi időjárás mellett. Azonban a tavaszi vetések a szárazság miatt sárgulni kezdenek. A már nagyrészt elvetett tengeriből nagyon kevés kelt ki. A kedvezőtlen időjárást nagyon megsínylette a repcevetés is, amely igen gyengén fejlődik.

Az állatokat sok helyen kivették már, bár a nagy szárazság miatt a legelők száradni kezdenek. Általában Hajdúvármegyében a gazdasági helyzet a szárazság folytán kedvezőtlenebb és bizonytalanabb, mint márciusban. Ha a májusi időjárás kedvező lesz, ez még sok javulást hozhat, de az ősziénél már átlagos jó termésre számítani nem lehet.

Nagy József kir. pénzügyigazgató pedig a következő rendeletet adta ki:

36,396/III. 1914.

Az adóbefizetésekről beérkezett jelentésekből arról győződött meg a kir. pénzügyigazgatóság, hogy az adóbefizetések az előző évekről is fentlévő nagyobb hátralékokkal szemben *ki nem elégitő*, tekintve azt, hogy ez idő szerint már a kedvezőbb gazdasági és kereseti viszonyok beálltával az adózó közönség fizetőképessége is kell, hogy javuljon, ennélfogva felhívja, hogy az adózó közönséget hátralékaiknak ez évben feltétlenül leendő rendezése céljából a befizetésekre már most nemcsak a zálogolást megelőző intések kibocsátásával sürgesse, de a befizetések eredményének biztosítása céljából a zálogolásokat is már most vezesse keresztül, hogy a hátralékok zálogolással biztosítva legyenek és hogy a hátralék a folyó év első felére már esedékessé vált adókkal együtt behajtható és így a régi hátralékok behajtása mellett a befizetési eredmény az év első felének végéig kedvezőbb legyen, ez irányban hathatós közreműködését annyival is inkább elvárja a kir. pénzügyigazgatóság, mert mulasztás esetén már a július havi közigazgatási bizottsági ülésben a közadók kezelésére nézve érvényben levő törvények és szabályok hivatalos összeállítására tárgyában kiadott 1913. évi 50,000. számú pénzügyminiszeri utasítás 168. §-a értelmében a felelősség kimondása iránti javaslatot lesz kénytelen előterjeszteni, hogy a behajtás eredménye az évben szükség esetén felelősség alkalmazásával és állami közegek kiküldésével is okvetlenül biztosítsák.

M. kir. pénzügyigazgatóság
Debrecenben, 1914. május hó 6-án.

Nagy József,
kir. tanácsos, p. ü. igazgató.

Tudjuk, hogy adót kell fizetni. Azt is tudjuk, hogy ha nem fizetünk, jön a végrehajtó. Mégis a gazdasági felügyelő jelentése és a pénzügyigazgató rendelete olyan megdöb-

entő véletlenséggel találkoznak éppen most, amikor a kétségbeesés jalkiáltásával van tele ez a szerencsétlen mezőgazdasági ország, mert lefagyott minden reménység, minden termés, amiből várta a gazda a kamatok, az adó és egyéb terhekre a pénzt.

És az áprilisi szárazságra, a májusi fagyra ez a rendelet fájó kegyetlenséggel dupláz rá. Elképzelhetetlen, hogy mi fog történni, ha az agyonijesztett városi és községi hatóságoknak végre kell hajtani a rendeletet, a most mult három esztendő gazdasági válsága után a mai még mindig mozdulatlan, merev helyzet mellett, a szerencsétlen időjárás, szárazság, fagy okozta károk bajai közepette. Soha rosszabb időben nem jöhetett ez a rendelet, mint most. És lehetetlennek is tartjuk, hogy azt végre lehessen hajtani azzal az eréllyel, amellyel az kiadatott. A gazdasági, a kereskedelmi és ipari testületeknek, a városi községi hatóságoknak keresni kell az utat, hogy a pénzügyi hatósággal megértessék azt, hogy erről a szerencsétlen polgárságról nem szabad és nem lehet lehuzni a csontra száradt bőrt.

A külügyi vita

A delegációk ülése

A delegációk külügyi albizottságának mai ülésén az ellenzék is megjelent azzal a határozott kijelentéssel, hogy csak a tárgyalásokban vesz részt, a szavazásban nem. Politikai körökben egyenesen komikusnak tartják, hogy az ellenzéki delegátusok *Andrássy* Gyulával elől kezdték beszédeiket, hogy az ellenzéki pártok csak a tanácskozásban vesznek részt, de a szavazásban nem, mert a delegáció törvényszerűségét kétségbe vonják. Véges emberi ésszel bajos is megérteni, hogy ha valaki egy testület tanácskozásában részt vesz, miért ne vehetne részt ugyanolyan képen a határozathozatalban is? Miért volna törvényes a delegáció, mikor tanácskozik, ha nem törvényes akkor, mikor határoz? Bizonyos, hogy senki se lesz az országban, aki ezt az ellenzéki logikát megérti, de nem is valószínű, hogy sokan akadjanak, akik töpregenek rajta.

Az albizottság üléséről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Berzeviczy Albert elnök tíz óra után nyitotta meg az ülést.

Nagy Ferenc előadó kijelenti, hogy bár a vörös könyv nem nyújt kimerítő felvilágosítást minden eseményről, mégis elég adatot tartalmaz az egész válság fordulatainak megismerésére és kiviláglik belőle, mennyire távol állott a monarchia minden területi aspirációtól és milyen jóakaró semlegességgel kísérte a balkáni államok bámulatos erő kifejtését. Miután az előbbi állapot fentartása

lehetetlennek bizonyult, a monarchia a többi nagyhatalmakkal a béke helyreállítását és az új rendezés körül viszályok kiegyenlítését tűzte ki célul. Első helyen áll ezek között a monarchia adriai pozíciójának és kereskedelmi szabadságának megvédése s a független Albánia életképességének biztosítása.

Andrássy Gyula gróf kijelenti, mint a mult delegációban is, hogy az alkotmánypárt nincsen abban a helyzetben, hogy a mai delegáció határozataiban részt vegyen és pedig elvi álláspontjánál fogva, amelyet a képviselőházi állapotokkal szemben foglal. Nem kíván most részletesen szólni. Fentartja a jogot magának erre a nyilvános ülésen. Néhány kérdést intéz csupán a külügyminiszterhez. Az első kérdés az epiruszi állapotokra vonatkozik. Ugy látja, hogy ami ott történik, az nagyon súlyos következményekkel járhat és hogy ugy Európa, mint Albánia és Görögország érdekeire nézve egyetlen megoldás a békés megegyezés lenne. Kérdi, hogy mi a külügyminiszter álláspontja az epiruszi kérdésre vonatkozólag? Nagyrabecsüli az albánok harcratermettségét, de nem sokat vár a harc folytatásától, mert csaknem lehetetlen ott nagyobb tömegeket összpontosítani és sokáig ellátni. Az albánok nehezen érthetnek célt, és vereségük katasztrófális lehet a fiatal és történelmi multtal nem bíró államra. Végül kérdi a külügyminisztert, hogy a Görögország által elfoglalt szigetek helyzetére vonatkozólag adjon felvilágosítást.

Lukács György szólt fel ezután.

Apponyi Albert gróf hosszasan polemizál az előadóval. Különösnek tartja azt a glorifikációt, amelyet az előadó a hármasszövetség fölött mondott. Kérdi, vajon az olasz külügyminiszterrel folytatott legutóbbi eszmecsere során történtek-e újabb formai megállapodások a keleti politikára és az albán kérdésre vonatkozólag. Második kérdése az, hogy a külügyi expozéban is hangoztatott gazdasági expanzió kifejtése tekintetében keleten és különösen Kis-Ázsiában bizonyos gazdasági térfoglalásokra történtek-e komoly előkészületek, igen vagy nem? A sajtóban erre vonatkozólag hírek jelentek meg, amelyeket nem cáfoltak meg.

Világosan föl kell állítani a tételt, hogy Romániával való viszonyunk csak a külpolitikai erőviszonyokon alapulhat.

Tisza István gróf: Nagyon helyes.

Apponyi Albert gróf örvend, hogy ez álláspontot hivatalos helyről is megerősítik, így a további megjegyzéseket fűznie fölösleges.

Windisch-Graetz Lajos herceg nem csatlakozik ahoz, amit **Lukács** György a vörös-könyvről mondott. A monarchia külpolitikáját sok kudarc érte az utóbbi időben.

Rakovszky István csatlakozik azokhoz, amiket **Andrássy** Gyula gróf mondott. Tiltakozik az ellen, hogy az osztrák delegáció magyar belpolitikai kérdésekre avatkozzon bele.

Rakovszky Béla a vörös-könyvről beszélt.

Az ülést itt félbeszakították s folytatását holnap délelőtt 11 órára tűzték ki.

KREUZKUT, FERDINANDKUT:

Biztos hashajtó hatása a bélműködés felizgatása nélkül
elzsírosodásnál, gyomorbanfalmaknál, aranyérről

RUDOLFFORRÁS:

átható szer
hólyag-és vesebántalmaknál,
Köszvény, rheuma,
húgsavnál

MARIENBAD (Austria)

VILÁGGYÓGYHELY

IVÓ-KURA

Tiszta és világos természetes föltés

AMBROSIUS-KUT:

EUROPA LEGVASTARTALMUBB FORRÁJA.
Sápkőr, vérszegénység.
Kiváló vérképző szer
TERMÉSZETES
MARIENBADI KUTSO.
KUT-PASZTILLA

Tájékoztatók ásványvízkereskedésekben, gyógyszerárak és drogeriákban =

A catániai földrengés

Falvak, városok pusztulása

Berlin, május 11. Catániából táviratozzák a Berliner Tagblattnak: A földrengés olyan rettenetes erejű volt, hogy Linera városka kampanilájának nagy bronzharangját letépte az állványról és hatszáz méternyire elhajította. Hat másodperc elegendő volt a földrengésnek, hogy kietlen romhalmazzá változtassa a legelragadóbb helységek egyikét. Az elpusztult helységek mind kavics és romtömeg, az utcákat is alig lehet megismerni. A hatóságok minden energiája ellenére nagy a hiány vízben, kenyérben és orvosszerekben. Különösen elszomorító a pusztulás képe *Patoponinóban*. Itt is ép úgy, mint Linerában, alig maradt épen egy-két ház. *Az áldozatok legnagyobb részben nők és gyermekek*, mert a férfiak a mezőn voltak. Csodálatos, hogy mindenütt tátongó repedések keletkeztek a földben. A lakosság kétségbeesése határtalan. *Az Etna még mindig teljes működésben van.*

Róma, május 11. Egybehangzóan azt jelentik, hogy a földrengés vulkáni természetű volt és az Etna belsejében történt geológiai eltolódásokra vezethető vissza. *Az áldozatok számát 165-re teszik*, de ez a szám bizonyára nagyobb lesz, mert a romok alatt még vannak halottak és másrészt az Etna tövében *több kis helyiség teljesen elpusztult*, amelyekkel még nem állították helyre az összeköttetést. A telefon és táviróvezeték több kilométernyi hosszúságban tönkrement. *Carbattiban beomlott a kórház és husz ember meghalt.*

Róma, május 11. Vasárnap délután a lapok külön kiadásban jelentek meg azzal a rémhírrrel, hogy *Catániában több mint 800 ember halt meg és a sebesültek száma ezernél is nagyobb.*

Linerában és Bonciardóban eddig 150 holttestet hordtak halomba az eltakarított romok alól. Ezt a hirt gyalogszerrel vitték el Ogninába, mert *táviratozni nem lehet*. A vezeték hosszú kilométereken elszakadtak. A guardói alagút a messina-catániai vasutvonalon azóta tán már *beomlott*, mert a földrengéstől falai megpedeztek.

Róma, május 11. A király a földrengés károsultjainak segélyezésére *100.000 lírát adományozott.*

HIREK

— **Gyógyul a király.** Bécsből táviratozzák: Habár a vasárnapra virradó éjjel nem volt olyan jó, mint az előző éjszakák és a király a köhögés következtében többször felébredt, nem mondhatni, hogy az éjszaka rosszul telt volna el. A köhögési inger csak hajnali két óra után jelentkezett és a király minden alkalommal újra hamar elaludt, úgy, hogy éjjeli nyugalmát alig rontotta meg a köhögés. Éppen ezért a király tegnap reggel felkelés után nem volt fáradt és egész nap friss volt. Napról napra ritkábban köhögött és Kerzl dr. az estéli vizsgálatnál megállapította, hogy a hurut oldódása kedvezően halad előre. Tegnap délelőtt a király dolgozószobájában misét hallgatott. Megbetegedése óta ugyanis nem a schönbrunni kastély kápolnájában, hanem dolgozószobájában olvasnak misét. — Azután kormányügyeket intézett el az uralkodó és a szokásos jelentéseket hallgatta meg. — A kis erkélyen nem sétálgatott a rossz időjárás miatt. Kerzl dr. tanácsára többször fölkel az íróasztal mellől és rövid sétát tett dolgozószobájában. Az uralkodó állapota délután is kedvező maradt. A mára virradó éjjel a király *zavartalanul aludt* és egyszer sem ébredt föl. Reggel friss volt és bár a hurut tünetei tegnap óta nem kevesbedtek, állapota teljesen kielégítő volt. A király ma is teljes egészségben elvégezte rendes napi munkáját. Hivatalosan öfélése állapotáról azt jelentik, hogy az éjszakát jól töltötte, a hurut tünetei változatlanok és a közérzés kielégítő.

— **A munkapárti kör keddi vacsorája.** A munkapárti társaság holnap, keddi vacsorájára, mely este 8 órakor a „Gambinus” (városi új bérház) külön termében tartatik meg, azon tagok, akik elnézésből esetleg értesítést nem kaptak, ezúton kéretnek a megjelenésre. Nem tagok is, akik a párthoz tartoznak, igen szívesen látnak.

— **Ferenc József üdvözlötte a román királynak.** Bukarestből jelentik: Károly román király a napokban hajókirándulást tesz a Dunán. Az itteni lapok jelentése szerint Verciorován, a magyar határnál Ferenc József király nevében egy küldöttség üdvözlötte a román uralkodót. A szerb határon a szerb király nevében szintén küldöttség várja Károly királyt, visszatérőben az orosz cár küldöttsége üdvözlötte. A bolgár körök távol tartják magukat ez ünnepségektől.

— **Választások a vármegyénél.** A folyó hó 15-ikén tartandó vármegyei közgyűlésen kerül betöltésre az üresedésben levő árvászéki elnöki, ülnöki és ezek betöltése folytán üresedésbe jövő szolgabírói állás. Az elnöki állásra pályáztak Ludány Géza ülnök és Cseke Sándor dr. főszolgabíró. Mindketten kiváló derék tisztviselők. Tekintetbe véve azonban, hogy Ludány 17 éve szolgálja a megyét, míg Cseke csak 8 éve, Ludány megválasztása méltányosabb volna. Az előjelekből ítélve Ludány megválasztása biztosra vehető. Az így üresedésbe jövő két ülnöki állásra Ethey László dr. szolgabíró és Berencsy Pál dr. nánási ügyvéd s Rózsa Lőrinc krasznai járásbíró pályáztak. Ethey és Berencsy egyhangu megválasztása bizonyos. A szolgabírói állásra Madarász István dr. tb. aljegyző és Kovács Gábor tb. aljegyző mellett még két fizetéstelen gyakornok is pályázott. Tekintetbe véve, hogy ugy Madarász mint Kovács közel két éves szolgálattal bírnak, a választás közöttük fog eldőlni. Mindketten szimpatikus derék tisztviselők. Az előjelekből ítélve Madarász pártja nagyobb.

— **Tisza diszpolgársága.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Munkács város küldöttsége ma adta át Tisza István gróf miniszterelnök a diszpolgárságáról szóló oklevélét, amelyet a miniszterelnök meleg szavakkal köszönt meg s kijelentette, hogy a polgárság érzéseinek megnyilatkozásában munkásságának elismerését látja.

— **Eljegyzés.** Ifj. Magoss György dr. eljegyezte Fischer Máriaát Ipolynyékről.

— **A hajdunánási főgimnázium igazgatójának kitiüntetése.** A hivatalos lap vasárnapi száma a következő királyi kéziratot közölte:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztésére Otrókocsi Nagy Eleknek, a hajdunánási református főgimnázium igazgatójának a tanügy terén szerzett érdemei elismerésül a kir. tanácsosi címet díjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1914. évi május hó 1-én.

FERENC JÓZSEF s. k.

bárá Burján István s. k.

Nagy Elek személyében a legkiválóbb pedagógusok egyikét érte a király kitiüntetése. Nagy Elek nevét nemcsak Hajdunánáson, de a vármegye és Debrecen város határára is jóval túl ismerik és nagyrabecsülik.

— **A nagybeteg Kossuth.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Vasárnap reggelre Kossuth Ferenc állapota némileg megnyugtatóbbá vált. Az éjszakát a nagybeteg *valamivel könnyebben* töltötte s ezt konstataulta báró dr. Müller Kálmán professzor is, aki délelőtt a következő jelentést adta ki:

Az éjszakát a beteg türethősen töltötte. — Láza alig van, hőmérséklete reggel 37.4 Kossuth Ferenc délelőtt könnyebben érzi magát és kevés tejes kávéit is fogyasztott. Állapota általában *enyhültebbnek mondható.*

Kossuth Ferenc tegnap fagyaszott tejpasztyillákat fogyasztott. Müller báróval kis ideig el is beszélgetett, de állapota este ismét *rosszabbra fordult.* Fájdalmait megújultak, hőmérséke emelkedett és ez a rosszabbodás átterjedt az éjszakára is. A nagybeteg rendkívül nyugtalanul töltötte az éjszakát, alig aludt egy-két órát és ami javulásra tegnap mutatkozott, az mára *ismét rosszabbra fordult.* Az érdeklődők tábora ma is valósággal megostromolta Kossuth lakását. A telefon reggel óta pillanatra sem szünt meg csilingelni s a titkárok minden idejüket a felvilágosítások megadásával töltik el. Személyesen járt fenn a lakásban már kora reggel Apponyi Albert gróf, Tolnay Kornél államvasuti elnök-igazgató, míg telefonon a kormány valamennyi tagja. Károlyi Mihály gróf, Serényi Zsigmond báró belügyi államtitkár, Metzner Béla főrendiházi tag, Sipos-András Gyula, a kassai iparkamara elnöke, a Gresham-biztosító igazgatója, Gombos Lajos dr. ceglédi polgármester és még számosan érdeklődtek. Fél-tizenegy órakor megjelent Kossuth betegágyánál Müller Kálmán báró, aki félóra hosszat időzött a nagybetegnél. Amikor az orvos tanár befejezte vizsgálatát, egy hírlapíró kérdésére a következőket jelentette ki:

— A kegyelmes ur állapota teljesen változatlan, egyformán *aggasztó.*

Fél-tizenkét óra tájban Kossuth elaludt. A betegágyánál titkára, Pally dr. őrködik.

— **Gyermekliga az Apollóban.** Ma, kedden délután 5 órai kezdettel a gyermekliga javára a „Háromszáz éves ember” című mágnes-film kerül bemutatásra.

APOLLO

Ma Kedden, Szerdán és Csütörtökön
7 és 9 órai kezdettel

A háromszáz éves ember.

Fantasztikus bohóság 3 felvonásban.

Magyar mágnesok filmjátéka.

Bill hőstette.

Amerikai cowboy történet 2 felvonásban.

És pompás kísérő műsor.
Délután 5 órakor a Gyermekliga javára rendes hely-
áru előadás.

Megnyilt a „Nagy” Pensió!

Piac-utca 59. szám. (Steinfeld-palota.)

Teljesen új, minden kényelemmel ellátott

modern uri otthon.

Bentlakók és átutazók részére komfort berendezésű **szobák teljes ellátással.**

Ebéd és vacsora előfizetések. Ebéd-
idő 12-2-ig, vacsoraidő 1/8-9 óráig.
!! Villany- és gázvilágítás !! Fürdők !!

Külön konyha.

Mérsékelt árak.

TELEPHON : 11-64.

Érdeklődőket szívesen lát, valamint bővebb felvilágosítást ad „Nagy” Pensió.

Gyapju szövetek legújabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szereshetjük be

WEISZ ADOLF

posztóhereshedőnél, Debreczen, Kossuth-u. l.
(Első takarékpénztár palotájában.)

— **A katonaság köréből.** A király elrendelte, hogy Móga Győző számfeletti alezredes, a debreceni cs. és kir. 39. gyalogezredben, a budapesti gyalogsági hadapródiskola parancsnokságától az 50. sz. gyalogezred tényleges állományába beosztása mellett, fölmentessék.

— **Földrengés Északkeletmagyarországon.** Egerből táviratozzák, hogy reggel öt óraker és délután 2 óraker heves földrengést éreztek, amely két erős lökésből állott. Több ház fala megrepedt, a lakásokban a butorok megmozdultak. — Sátoraljai helyről táviratozzák: Ma reggel földrengést éreztek, amely egy erősebb és egy gyöngébb lökésből állott. — Örmézőről táviratozzák, hogy reggel két erős lökésben megnyilatkozó földrengés volt, amelytől házfalak repedeztek meg és egy szent szobra eltört.

— **Az új református főgimnázium fölavatása.** Az új gimnázium fölavatási ünnepségeit rendező bizottság ma a következő föhívást adta ki:

Felhívás a város m. s. közönségéhez.

Az Országos Református Tanáregyesület, melynek székhelye Debrecen, folyó évi közgyűlését június hó 3. és 4. napjain városunkban tartja az új református főgimnázium felavató ünnepével kapcsolatban. Ez alkalomból az ország minden részéből nagy szám mal sereglenek városunkba a kálvinista közép- és főiskolai tanárok. Ismerve városunknak minden szépért és jóért lelkesülő közönségét s tapasztalva főként az iskolák és ezek munkásai iránt való meleg érdeklődését és áldozatkész szeretetét, meg vagyunk arról győződve, hogy tanáregyesületünk közgyűlését és református főgimnáziumunk ünnepét városunk minden rendű és rangú polgára a maga ünnepének tekintti s ideérkező vendégeinket szívesen fogadja. Tisztelettel kérjük azokat, akiknek helyzetük és körülményeik engedik, hogy a vendégek közül egyet, vagy kettőt szállásra elfogadni sziveskedjenek. Becses elhatározásukról kegyeskedjenek Sinka Sándort, az elszállásoló bizottság elnökét (lakása: Sestakert, Poroszlay-ut 2. sz. Szilágyi-Andaházy intézet) legkésőbb május hó 18-ig értesíteni. Kiváló tisztelettel Debrecen, 1914. évi május hó 2. A rendező-bizottság.

— **Öngyilkos színházi karmester.** Nagyváradról jelenti tudósítónk, hogy a Szigligeti Színház volt karmestere, Fleischer József szombat délután agyonlőtte magát. Négy évvel ezelőtt meghalt egyetlen leánya, Lujza, tavaly pedig nagy anyagi csapás érte: a Szigligeti Színház vezetősége feloszlatta a polgári zenekart és katonákat szerződtetett az elbocsátott civilmuzikusok helyébe. Fleischer ettől kezdve zeneórák leckéivel kereste kenyerét. Legutóbb szervi baj támadta meg s a szerencsétlen embert a súlyos csapások és betegsége a halálba kergették.

— **A debreceni sorozás.** Ma volt a sorozás második napja, amelyen a 176 jelentkező állításköteles közül nyolcvannégyet vettek be. A sorozások további napján az állításkötelesek ilyen sorrendben kerülnek sor alá: Május 12-én: az 1893. évben született I. korosztályu hadkötelesek 381. sorszámtól végig. Május 13-án: az 1892. évben született II. korosztályu hadkötelesek 1. sorszámtól 405. sorszámgig. Május 14-én: az 1892. évben született II. korosztályu hadkötelesek 406. sorszámtól végig és az 1891. évben született III. korosztályu hadkötelesek 401. sorszámtól végig és azon idegenilletőségű hadkötelesek, kiknek illetékes sorozó járási tisztviselője városunkban leendő soroztatását engedélyezte s állítási iveri ide megérkeztek.

— **Díjlovagló- és díjugrató mérkőzés.** A Debrecenben székeltő 11. honvéd lovas hadosztály kötelékébe tartozó 2., 3., 5. és 9. honvéd-huszárezred tisztikara e hó 11-én, 12-én és 13-án a Nyulas-gyakorlótéren díjlovagló és díjugrató versenyt rendez, melyhez az ezredék tisztjei még vasárnap folyamán Debrecenbe érkeztek. Az igen érdekesnek ígérkező sporteseményt — melyet a város intelligenciája már türelmetlenül várt — csupán az esős idő zavarja kissé, mindezek dacára a tegnapi versenyen a város színe-java jelen volt. A versenyek kezdete naponta délelőtt 9 és délután 1 óraker.

— **A királynő ékszerai.** (Premier az Urániában.) A kinoművészet nivós alkotásai közé tartozik az Uránia-mozgóban tegnap bemutatott nagy koncepciójú drámai kép, „A királynő ékszerai“ betekintést enged a nézőnek a felsőbb udvari élet szövevényes intrikái közé s egy rendkívül izgalmas cselekményt tár elénk. A királynőt meg kell menteni, mert beárultak férjének, hogy az amuletjét gyermekkori szerelmesének adta ajándékba. Vértárgyasztó vad hajszák folynak el előttünk, amelyekben repülőgép, automobil s száguldó vonat szerepelnek. Igen érdekeszítő ez a kép s művészi és irodalmi szempontból is elsőrangú alkotás. A rendezés kiváló és festőiesen szép. A darabnak nagy sikere volt a tegnapi premieren, amelynek publikumát ezen a grandiózus drámán kívül több kis kép mulattatta. Holnap, szerdán is ez a műsor megy az Urániában.

— **Vásárlások Tibor Ernő tárlatán.** Nap nap mellett nagy és előkelő közönség látogatja Tibor Ernő tárlatát. A kiállítás elragadta a debreceni műértő közönséget, amelynek körében már megindultak a képvásárlások is. Több képet már vásárlás céljából lekötöttek, néhányra folyik az alku, a városi tanács pedig elhatározta, hogy két darab képet vásárol s a képek kiválasztásával megbizta dr. Magoss György főügyészt és dr. K. Tóth Mihály kulturtanácsnokot. Dr. Szántó ügyvéd megvásárolta a „Kalapvásár“ című vásznat, Brill Illés pedig a „Vásár“ című képet. A kiállítás, amely a Piac-utca 28. számú új városi bérpalota első emeletén, Mandel Lipót cipőáruháza fölött van, estig marad nyitva és a belépődíj 50 fillér.

— **Mandacescut szabadon bocsátották.** Bukarestből táviratozzák: A debreceni polkögépes merénylet után mindjárt az első napokban letartóztatta az itteni rendőrség Mandacescu Silvius egyetemi hallgatót, mert ő adta Catarának azt az utlevelét, mellyel a bünnös Csernovitzba, onnan pedig ismeretlen helyre szökött. Mandacescut hónapokon át vizsgálati fogságban tartották, ami rendkívül felizgatta a román közvéleményt, különösen az ifjúságot, mely azzal vádolta meg a kormányt, hogy a monarchia miatt nem meri szabadlábra helyezni Mandacescut. Népgyűlésekkel és küldöttségjárásokkal végre elérték, hogy a bíróság szombaton szabadlábra helyezte Mandacescut. Az egyetemi hallgatók lelkesen ünnepelték társukat, akiért kauciót is tettek le. Mandacescu pörét ma délben kezdte tárgyalni a bukaresti törvényszék. Az ő ügyével együtt tárgyalják Catarau két letartóztatott magyar származású barátjének, Salamon Mariettának és Hiemesnének ügyét.

— **Elegáns kalap,** nyakkendő és fehérnemű újdonságok kaphatók Frank Testvéreknél, a vármegyeháza mellett.

— **A mexikói harcok.** Newyorkból táviratozzák: Mazatlan távirat szerint a németek elszállítására Manzanillóba küldött Cetriano gőzösön megérkezett a német konzul is, aki azt mondotta, hogy a felkelők, amikor a hajó indulóban volt, felgyújtották és dinamittal légberöpitették a hajóhidat és az induló hajóra lövéseket tettek, amelyek azonban senkit sem sebesítettek meg. A mazatlan felkelőparancsnok sajnálatának adott kifejezést az amerikai tengernagy előtt afölött, hogy egy repülőgépről leesett bomba megölt egy a harcokban részt nem vett amerikait. Mazatlan elestét óráról-órára várják. A városi hivatalnokok az elmúlt éjjel két indulásra kész hajóra szállottak.

Washington, május 11. Mayo ellentengernagy jelentése szerint a felkelők döntő ostromra készülnek Tampico előtt. A kormány utasította az ellentengernagyot, hogy egy a városból, mint a környékről gyűjtse össze az amerikaiakat és vigye őket biztos helyre. Az angol alkonzul értesítette az angol nagykövetséget, hogy a felkelők Guadaluagora közelében két angol és egy amerikai bányahivatalnokot megöltek.

London, május 11. Newyorkból táviratozzák a Timesnak: Veracruzban nemcsak a benszüllött lakosság, hanem az amerikai tengerészcsapatok is sokat szenvednek a szomjúságtól, mert nincs ivóvíz. Az a néhány kut, amely a városban van, kiapadt, mivel az ország belsejéből ezrével menekültek oda a külföldiek és az amerikai tengerészkatonák száza is a városból hozták a vizet.

— **Bombarobbanás a templomban.** Nagyszombatról jelentik: A zobordarászi római katolikus templomban vasárnap délelőtt mise közben két robbanás döreje reszkettette meg a levegőt. A közönség rémülten tódult ki a templomból, csak az orgona mellett ülő kántor nem vesztette el lélekjelenlétét és a hátsó lejártnál két gyanus alakot látott, akik szintén menekülni igyekeztek. Elfogta őket és átadta a csendőröknek. Kiderült, hogy Csentes Miklós és Nyitránszky Bálint jómódu gazdálkodók. Házkutatáskor a csendőrség sok dinamitot, gyutacsot és zsinórt talált náluk és bevallották, hogy fel akarták robbantani a templomot. A templom fala erősen megrongálódott, az ablakok mind betörték. Tolongás közben több asszony és gyermek könnyebben megsebesült. A csendőrség a két gazdálkodót letartóztatta és megindította a nyomozást annak a megállapítására, hogy honnan került hozzájuk a dinamit.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Nagy Balázs hajduszoboszlói m. kir. adóhivatali tisztet a X. fizetési osztályban való meghagyása mellett a mócsi m. kir. adóhivatalhoz adóhivatali ellenőrré nevezte ki.

— **Tennis-raketteket** szakszerűen javít és huroz Mentze Henrik Piac-u. 38. szám.

URANIA

Debrecen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Kedden, szerdán május hó 12-én, 13-án

A KIRÁLYNŐ ÉKSZERE.

Fényes beállítású dráma 4 felvonásban.

1. **Zene.**
2. **Velence éjjel.** Gyönyörű természeti felvétel.
3. **Szeretlem habbal.** Pompás vigjáték
4. **A szent zászló.** Dráma jelenet.
5. **Csutaknak arany szíve van.** Bohózat

Előadások este pontosan 7 órától folytonos be-mennettel. Rendes helyárak. Bérletjegyek érvényesek.

Csütörtökön, pénteken május hó 14-én, 15-én

A fehér álarc

Társadalmi dráma 2 felvonásban.

AZ ÓRIÁS KIGYÓ.

Szenzációs dzsungel dráma
2 felvonásban.

URANUS

Korona-
Passage

Telefon
3-28.

Ma vasárnap

ÚJ KABARÉSZÁMOK

ÚJ MOZGÓKÉP MŰSOR

1. **Zene.**
2. **Egy cirkáló hajó fedélzetén.** Ismeretterjesztő.
3. **Borzásy Rózi** vendégfellépte.
4. **Fathé Újság.** Művelti világesemények.
5. **Sáral Sr. Károly** vendégfellépte.
6. **Az Alpok természeti szépségei.** (Mozgó)
7. **Révész Ilonka** vendégfellépte.
8. **Teddy mozgóképnyelvet csinál.** Bohózat. (Mozgó)
9. **Vidos Jenő** komikus fellépte.
10. **Klára udvarlója.** Kacagtató. (Mozgó)

Előadások este pontosan 7 órától folytonos be-mennettel. Rendes helyárak. Bérlet-, tisztviselő-és trafikjegyek érvényesek.

Csütörtökön — Pénteken

új műsor.

— **Fegyvercsempészes Ulster részére.** Belfastból jelentik: A Hangerbay környékén az elmúlt éjszaka olyan heves vihar dühöngött, hogy a part őrzésére és a fegyvercsempészek megakadályozására kirendelt torpedónaszádok nem tudták elhagyni a kikötőt. Ezt az alkalmat felhasználta egy nagy szállítóhajó, amelynek neve és nemzetisége eddig ismeretlen, kikötött a helyi öbölben és 25 tábori ágyut szállított a partra az ulsteriek részére. Az ágyukat szétszedett állapotban tették a partra és az asztoni fegyvergyár munkásai rakták őket össze és szerelték fel. A hajó az ágyuk kirakása után megfordult és teljes gőzzel elhagyta a kikötőt, amire a torpedó-flotilla parancsnoka értesítést kapott a csempészetéről, a hajó a nagy viharban és ködben nyomtalanul eltűnt.

— **Gyógypedagógiai előadás.** Magyarországon a siketnémák, vakok és gyengétehségűek oktatásáról oly hiányosan történik gondoskodás hogy e szerencsétleneknek csak egynémelyike részesülhet oktatásban. Egyes emberbarátok régóta bugyózkodnak rajta, hogy hazánk e tekintetben is nyugateurópai színvonalra emelkedjék, ahol a fogyatékos érzékek tanítási kötelezettségét is már törvény biztosítja, de törekvésük az ország szegénységén nagyrészt hajótörést szenved. Pedig nemcsak emberbaráti, hanem nemzetgazdasági szempontból is fölülte fontos, hogy a fogyatékos érzékek mindnyájan tanításban részesüljenek, mert tanítás által kenyerüket megkeresni tudó munkások lesznek. Ujában a kultuszminiszteriumok egyik megszívü s kiválóan buzgó tisztviselője, Bielek Aladár dr. miniszteri titkár vette fel a szerencsétlenek gondját s már az ország több városában igen sikerült előadást tartott érdeklőkben. Folyó hó 24-én délelőtt 11 órakor Debreczenben, a vármegyeház nagytermében fogja megtartani Bielek Aladár dr. előadását, amikor kifejti azokat a modern gondolatokat, melyek szerint a társadalmi segítés e szerencsétlenek gondját s már asznrjtőf e szerencsétlenek érdekében még nagyon sokat tehet. Az igazán érdekes előadás iránt már most felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

— **Kasszafuró a munkásbiztosító pénztárban.** A budapesti Kerületi Munkásbiztosító Pénztár palotájában vasárnap éjjel betörő járt, aki a főpénztár kasszáját kifurta és 8102 koronát ellopott a szekrényből. A betörő a kassza falán száz lyukat furt, majd vésővel felfeszítette a vaslapokat. A pénztárban 21,012 korona volt, de a betörő csak papírpénzt és kevés ezüstpénzt lopott. Ujijlenomatot nem találtak s ebből arra a következtetésre jutott a fővárosi rendőrség, hogy a tettes gummikeztyűvel dolgozott. A rendőrség semmi bűnjelt nem talált.

— **Öngyilkos festősegéd.** Ma este tíz órakor a Nyugati-utcán hasbalötte magát Menkov János 20 éves festősegéd. A telefonon kihívott mentők beszállították a városi kórházba, ahol a rendőrség megkísérelte a Menkov kihallgatását, de nem sikerült, mert az öngyilkos-jelölt eszméletlen állapotban van. A festősegéd állapota súlyos.

— **A „Háromszázéves ember“** kerül műsorra az Apollóban. Előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

— **Angol tennis-rakettek,** lapdák és teljes tennis-felszerelésekből a legnagyobb választék Mentze Henriknél, Piac-u. 38. szám.

Használja a híres

H·A·J·D·U·S·Á·G·I

BAJUSZPEDRŐT!

mely legjobb az összes készítmények között

1 doboz 50 fillér.

Kapható a készítő

GRÓSZ NAGY FERENC

(ARANYEGYSZÁRVU) GYÓGYSZERTÁRÁBAN

DEBRECZEN, HOSSUTH-U. 8. A színház mellett

ahol minden bel- és külföldi különlegességek, széplőtiszterek, arckrémek, szappanok, illatszerek a legolcsóbban beszerezhetők.

— **Nóth hangverseny.** Debreczen egyik számottevő zenetanintézete szombaton tartotta növendéki hangversenyét a Royalban. Dicsérettel kell megemlékeznünk a Nóth zene-conservatóriumról, mely évről-évre a legszébb eredménnyel mutatja be nagyszámú növendékeit. Hallottunk egyes növendékeket, akik tanulási idejükhöz mérten bámulatosat produkáltak s ez legfényesebben igazolja Nóthék ügybuzgóságát. A haladottabbak közül többen kiváltak szépen fejlett, iskolázott játékkal, sőt sokan élvezetett is nyújtottak. Helyszüke miatt lehetetlen egyenként a szereplőket méltatni, de nem mulaszthatjuk el névleg megemlíteni. A jó hírnévnek örvendő Nóth-zeneiskola szombati koncertjén a következők szerepeltek: Opponheimer Gréte, Bencz József, Gold Margit, Gold Márta, Kovács János, Szoboszlav Ferenc, Erdélyi Piroška, Tóth Etus, Fuchs János, Tóvizi Aranka, Igmándy Dóra, Fischer Ilus, Sikorszky József, Reitz Margitka, Prelovsky Anna, Csapó Margit, Konkoly Béla, Szlovik Irén, Reitz Antal, Berger Irén, Csanda József, Csapó Anna, Gyulay Irén, Soltész Sárka, Fantsovits Lenke, Czipott Emilia, Kalmár Ilonka, Svesztka Miczi és Sinay Ilonka. A hangverseny után táncra perdült a vidám fiatalok, kik teljesen megtöltötték a „Royal“ dísztermét s világos virradattig maradtak együtt. A növendékek egy hatalmas babékoszorúval adtak kifejezést hálájoknak, míg Nóth Boriska sok-sok elismerést és köszönetet kapott a szülők részéről is.

— **Klára udvarlója,** az Uránus slágera ma látható a pompás műsor keretében.

Külsőleg és belsőleg

egyaránt legbiztosabb hatású házi szer a

PALMA

Próbaüveg 40 fillér.

:: Kapható ::

Dr. Szelényi Árpád

gyógyszerésznél

Debreczen, Plac-utca 30. sz.

— **Kétezer hamis pénzesutalvány.** Párisból táviratozzák: A postaigazgatóság nagy arányú csalást fedezett fel. Egy szélhámos banda, bizonyosan összejárva egyes postahivatalnokokkal, hamisított pénzesutalványokat csempészett a valódiak közé s ily módon körülbelül egy millió frankkal károsította meg a postakincstárt. Ugy derült ki a család, hogy rovincsoláskor két pénzesutalványt találtak ugyanazzal a folyószámmal bejegyezve, mikor aztán emiatt az egész heti pénzesutalvány-forgalmat átvizsgálták, rájöttek, hogy több mint kétezer hamis utalványt csempésztek a kifizetendők közé. A hamis utalványok kivétel nélkül kis összegről, kétszáz-háromszáz frankról szóltak.

— **Az Uránus kabaré-művészei** még csak két napig vendégszerepelnek. Ma új műsor.

— **Gyermekek játéka a villamosvezetékkel.** Szombaton délután hat óra tájban a Vörösmarti- és Király-utcák sarkán két gyermek azzal játszott, hogy egy félméter hosszú drótot dobáltak a villamos huzalokra. A drótt egyszerre érintett két különböző áramú vezeték, aminek következtében rövidzárlat állott be. Éles csattanással óriási lángot vetett a vezeték, amely megolvastotta a feldobott drótot. Baleset szerencsére nem történt, mindössze a villamos vezeték mellett elhaladó Nagy Gáborné nevi asszony megijedt, de komolyabb baja nem esett. A rövidzárlat következtében a villamostelepen a Vörösmarti-utcai áramkör főbiztosítója kioldódott, de ezt mihamar pótolták. A gyermekek szülői ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **Magyar mánás-világ** kiválóságai szerepelnek a „Háromszázéves ember“ filmen az Apollóban.

— **Vádirat Mánás Elza gyilkosai ellen.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Turcsányi Elza gyilkosainak büntügyében dr. Takács Aurél vizsgálóbíró a múlt héten befejezte a vizsgálatot és áttette az iratokat az ügyészségre, ahol az óriási anyag áttanulmányozása után elkészítették a vádiratot. Ma küldte át az ügyészség a vizsgálóbírónak az egész kötetre való vádiratot, hogy kézbesítse a foglyoknak. A királyi ügyészség Kóbori Rózsit gyilkosságra való felbujtás, Nick Gusztávot gyilkossággal büntetvével, azonkívül mindkettőjüket együttesen elkövetett rablás büntetvével vádolja. Ha a védők a vádirat ellen nem emelnek kifogást, a büntígy főtárgyalása még e hóban meglesz. Ha pedig a védők kifogást emelnek a vádirat ellen, akkor a főtárgyalást valószínűleg Junius hóban fogják megtartani.

— **Mesterséges csikó-tenyésztés a kisbéri méntelepen.** A kisbéri állami méntelepen nyolc héttel ezelőtt egy csikó látta meg a napvilágot, amely a mesterséges megtermékenyítésnek köszöni világrajövetelét. Magyarországon ez a csikó az első, amely nem természetes megtermékenyítés alapján született. A sikerült kísérletet Treisz János, a kisbéri ménparancsnokság főállatorvosa végezte, aki egy Belgiumból importált szürke angol telivért, Mirololant-t, használt a kísérlethez. A természetes uton való megtermékenyítés helyett a főállatorvos befecskendezés útján megtermékenyített meg nyolc kancát, amelyek közül ötnél a kísérlet sikerült. Az öt ló közül Fenék 102. nevének március végén meg is született a csikója, a másik négyenél a napokban várják ennek bekövetkezését. A fecskendő útján megtermékenyített kancák csikójának, amely az első ilyen nemű csikó, az apaállat után Mirololant 3. 1914. a neve. A csikó kitűnő erőben van és bizonyos, hogy életben marad. Tehát az első állat, amely mesterséges megtermékenyítés útján jött létre Magyarországon, igazolja a mesterséges megtermékenyítésbe vetett bizodal-munkat.

— **Névmagyarosítás.** A belügyminiszter megengedte, hogy Weisz József dr. debreceni illetőségű budapesti lakos ügyvéd, valamint kiskoru gyermekei Magda és László „Vészi“-re változtassák a vezetéknevüket.

Színház

* **A mánás-film bemutatója a gyermeknap javára.** Holnap, kedden délután 3 órakor tartja az „Apolló“ mozgó-színház „A háromszázéves ember“, az ugynevezett „mánás-film“ bemutató előadását a „gyermeknap“ javára. Tisztelettel és bizalommal felkérjük a gyermeknap iránt érdeklődő nagyközönséget, hogy ezen bemutató előadást megtekinteni és ezáltal a gyermeknap sikerét előmozdítani méltóztassék. A gyermeknap rendező bizottsága.

Beuj

Berson

gummisarok

számos előnyvel
miatt csodálatra méltó.

Kelemes, zajtalan, tartós, elegáns.

Dr. Szöllős Dezső
 ügyvéd irodáját
Piacz-utca 59. szám alá
 (Steinfeld-házba) helyezte át.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ Okirathamisító gazdálkodó. — Tarsoly Sándor volt jómódu mikepércsi gazdálkodó 1913. év októberében Orosz István mikepércsi főjegyzőnél volt alkalmazásban, mint irodavezető. Ez időben Hajdu vármegye árvaszéki hivatala Gali János földművesnek kiutalt 523 korona örökséget s a kiutaló végzést elküldte Mikepércsre a jegyzőnek. Az átíratot Tarsoly vette kézhez s tudva azt, hogy Gali katoná, a végzést nem kézbesítette, hanem szabályszerű nyugtát állított ki s Gali nevét ráíratta a nyugtára egy Balázs József nevű mikepércsi földművesrel, akinek ötven koronát ígért az esetre, ha felveszi a pénzt a debreceni adóhivatalban. Balázs be is jött Debrecenbe, felvette a pénzt és átszolgáltatta Tarsolynak, aki megfizette Balásznak az 50 koronát. 1913. december havában haza ment a katonaságtól Gali. Ekkor Tarsoly megijedt és megszökött, ámde a csendőrség elfogta és az ügyészség vizsgálói fogságba vetette. Ma állott a debreceni törvényszék előtt Balázsszal együtt. A törvényszék magánokirathamisítás miatt öt havi és két heti fogházra ítélte Tarsolyt s büntetését a vizsgálati fogságával kitöltötték. Balázst hat heti fogházra ítélte a törvényszék. Az ítélet jogerős.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde

Magyar hitel	794.—
Osztrák hitel	603.50
4 százalékos koronajáradék	80.65
Államvasút	69.—
Jelszlogbank	401.50
Rimamurányi	685.25
Salgótarjáni	892.—
Közüti vasút	650.—

Magánleszámitolási kamatláb
 Bécs 3⁷/₁₆% — Berlin 2⁹/₁₆% — London 1¹⁵/₁₆%

Budapesti gabonátőzsde

Strasser és Könlig debreceni bizományos távirati jelentése.

Buza 1914. április	—
" májusra	18.65
" októberre	12.16
Rozs április	—
" októberre	9.78
Zab április	—
" októberre	8.14
Tengeri 1914. évi máj.	7.39
" júl.	7.41

Készárú 5-tel drágább.

A városok hitele. Fővárosi tudósítónk jelenti: Napok előtt Teleszky Pénzügyminiszter parlamenti szobájában bizalmas konferencia volt a nagybankok képviselőivel, amely országos érdekű gazdasági kérdéssel foglalkozott. Egyik fővárosi reggeli lap utóbb hírül hozta, hogy a konferencián, amelynek résztvevői becsületszóra fogadtak diszkréciót a városok hiteligenyeiről folyt megbeszélés és 70 milliót szavaztak volna meg a nagybankok a városok részére. Miután a konferencia tárgya így publikussá vált, megállapítható, hogy a lap információja részben téves, amennyiben a konferencia elhatározta, hogy a törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városok legsürgősebb hiteligenyeit egész terjedelmükben kielégíti, ami jóval több mint nyolcvan millió korona.

Felsőbb kirakatrendező szakiskola. — A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete Budapesten felsőbb kirakatrendező szakiskolát szervez. A kerületi kereskedelmi és iparkamara felhívja az összes érdeklődőket, hogy akik e tanfolyamon résztvenni kívánnak, a szakiskola igazgatójánál: Lázár Mórnai (Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 9. sz.) Holczer-cégnél jelentkezni szíveskedjenek.

MEGHÍVÓ.

A Kerületi Bank mint Szövetkezet
 1914. évi május hó 24-én délelőtt 11 órakor tartja az intézet hivatalos helyiségében **harmadik évi rendes közgyűlését**, melyre van szerencsénk a szövetkezet t. tagjait tisztelettel meghívni.

Az igazgatóság.

A közgyűlés tárgyal:

1. Jegyzőkönyvi hitelesítők kijelölése.
  2. Igazgatósági jelentés a múlt üzleti év eredményéről, ezzel kapcsolatban az 1913. évi mérleg és zárószámadás előterjesztése.
  3. Felügyelő-bizottsági jelentés és ennek alapján a felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
  4. Az igazgatóság javaslata az alapszabályok 48. szakasza módosítása iránt.
  5. Tíz-tizenöt igazgatósági tag választása.
  6. A felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása.
  7. Esetleges indítványok.
- Ezen közgyűlésen az alapszabályok 33. §-a értelmében a megjelent tagok számára és a törzsbetétek mennyiségére való tekintet nélkül szótöbbséggel határoznak.

Jegyzet: 37. §. A közgyűlésen a szövetkezet férfi tagjai gyakorolhatják szavazati jogukat. Minden tag minden törzsbetét után egy szavazattal bír, de saját törzsbetétét után 20 szavazattal többet senki sem gyakorolhat. A távollévők más tagok által meghatalmazás útján; női tagok férjüket, vagy más meghatalmazott tagok útján; kiskorúak, gyámság, vagy gondnokság alatt állók igazolt képviselőjük útján gyakorolhatják szavazati jogukat.

Egy szövetkezeti tag sem bírhat saját jogán és meghatalmazás útján 40-nél több szavazattal.

A közgyűlésen való szavazathatás céljából szükséges, hogy a tagok a közgyűlést legalább 3 nappal megelőzőleg könyvecskéjük ellenében igazolványt váltsanak. A meghatalmazottak pedig meghatalmazásukat ugyancsak 3 nappal a közgyűlést megelőzőleg az igazgatóságnál bemutatni kötelesek.

53. §. A zárószámadások és jelentések a közgyűlés előtt 8 nappal a szövetkezet helyiségében a tagok rendelkezésére állanak.

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári időnyre

Egy szelvény (szelvény 7 kor.)
 3. 10 m. hosszú (szelvény 10 kor.)
 teljes férfiruhához (szelvény 15 kor.)
 (kabát, nadrág, és mellény) (szelvény 17 kor.)
 elegendő, csak (szelvény 20 kor.)

Egy szelvényt lehet szalonruhához 20.— K-ert, szelvény felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamarant, női kosztüm szöveteket stb. gyári áronként, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetkezetét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Örökös válászték. Mintahál, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

Üzemnagyoobbitás folytán nyomással:

- 1000 színes jómindségű boríték K 3.60
- 1000 finom fehér boríték " 6.—
- 1000 félv üzleti levélpapír " 7.—
- 1000 színes levelező-lap " 5.20

Egyéb nyomtatvány is elegáns, modern kivitelben, hasonló olcsó árak mellett

HOFFMANN és KRONOVITZ
 KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.

DEBRECZENI BUTORKÉSZÍTŐ ASZTALOSOK SZÖVETKEZETÉNEK

BUTORRAKTÁRA

Debreczen, Piacz-utca 26—28. sz.

Az új városi bérház fényesen berendezett szuterénhelyiségben.

Minden izlésnek megfelelő butorok!

Szolid árak!

Kedvező üzleti feltételek!

TELEFON: 968.

!! Kartelen kívül !! MEZŐ ÁRMIN

épületek, deszka és cserépkereskedése Wesselenyi-tér 6. szám alatt. (Berta-gözmalom). — Kolarit-fedőlemez kizárólagos egyed. árusítása. — Kartelen kívül, tehát olcsó árak. Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezzé be.

'SCHICK' DIVATHÁZ TAVASZI UJDONSÁGAI

- KOSZTÜMÖK
- FELÖLTÖK
- PONGYOLÁK
- BLUZOK és LEÁNYKARUHAKÜLÖNLEGES-SÉGEK
- GYERMEKRUHÁK MÉRTÉK SZERINT IZLÉSESEN KÉSZÜLNEK

Szántó „Schick“ divatházában
 PIAC-UTCA 34. SZÁM :: A FŐPOSTA MELLETT.

309—1914. tkasz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelezete végrehajthatónak Som Imre végrehajthat szervenő ellen indított végrehajthati ügyében a telekkönyvi hatóság utóajánlatra az újabb árverést 289 K 49 f stb. tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a derecskei kir. járásbírósa területén levő, Monostorpályi községben fekvő s a monostorpályi 16. sz. betéti A. II. 1—2. sorsz. 183. és 184. hrsz. házas beltelek és szántóföldre 620 korona kikialtási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi július hó 8. napján délelőtt 9 órakor Monostorpályi község házána fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikialtási ár kétharmadánál alacsonyabbáron nem adhatók el.

Árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikialtási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881:60. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881. LX. t.-c. 147., 150., 170. §§; 1908. XL. t.-c. 21. §)

Az, aki az ingatlanért a kikialtási árna magasabb ígértett tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikialtási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegyenlíteni. (1908. XLI. 25. §)

Derecske, 1914. évi március hó 25.

Fürt s. k., kir. jbiró.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 f.

Vastag betűből szedtet minden szó 10 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők.

Vidékről
Apróhirdetéseket legelőszörűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Jeligés leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Kiadóhivatalunkban a jeligés levelek délelőtt 10—12 óráig adatnak ki. 706

A Debreczeni Független Ujság telefon száma:
Szerkesztőség 3—39
Kiadóhivatal 3—39 és 18
Nyomda 18

Levelezés

Jeligés levélnél a hirdetés száma is kérietik.

Független,
szép, fiatal orosz hölgy 150.000 korona hozomány — később még nagyobb örökség — azonnal férjhez menni óhajt. Vagyoni, vallási mellékes, de csakis komoly ajánlatokra válaszol „Hymen“, Berlin, Elisabetstrasse 66.

Adás-vétel

Eladó
jó karban levő tornyos vaskonyha. Pacsirta-u. 47. sz. a.

Zöld lucerna
ölenként a köntösgátnál kapható. Ifj. Csengeri Ignác, Hatvan-utca.

200 holdas vészmentes, egészséges
jó legelő kiadó Püspök-ladány határában. Nyári legeltetésre elfogadok 100 darab marhát, esetleg 600 darab birkát. Bővebbet Szégyál Zsigmondnál Debreczen.

Zöld lucerna
tizedikétől kezdve ölenként 6 fillérjével, vagy együtt 1800 öl, eladó. Postakertben Gyár-utca 11. sz.

Üzlet

TELI
holmik elrakásához naftalin, terpentín, rovarpor, dohánypor kapható a Deutscher üzletekben.

SZEGEDI PAPRIKA
különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENŐ fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Falusy Károly
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41.
Készíték mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

Bikszádi és Margit
viz friss töltésű kapható Félégyház Jánosnál.

Különtele

Poloskairtást
NÁNÁSSY ISTVÁN
legsikeresebben végzi a Máv. vasutak poloska és féregirtója. Kérem 849. számú telefonon felhívni. Évi kezelést és megvizsgálásokat is végez. Levélbeli megrendeléseket kérem. Fa-zekas Mihály-utca 4 és Postakert Gyár-utca 6.

Hölgyeim!
Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, májoltót, pattanást, vimmedlét, minden bőrruhságot az országhírű ártalmatlan Matild-arckenöcs, krém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogeriában. Főraktárak: Jóna és Jóna és Tóth Béla utóda Kubek Tisza-palota. 2736

Butorkiárusítás!

A Debreczeni Kereskedelmi Részvénytársaság
Csapó-utca 4. sz. alatti emeleti butoresarnokában lévő összes butorok üzlet megszüntetés folytán kiarusítatnak.

Kaphatók: teljes ebédlő-és hólószobaberendezések, uriszobagarnitúrák, írósztalok és más egyéb butorok, valamint egyes butordarabok is.

Kedvező fizetési feltételek!
Rendkívül olcsó árak.
Nyitva: reggel 8-tól este 7 óráig.

Lakás

Kiadó
olcsó lakások (árnyas kert-udvar) azonnal, Bolt iroda. Csapó-utca 19.

Kiadó
azonnal 3 szobás kerti lakás mellékkelhelyiségekkel, árnyas parkkal, konyhakerttel a Szechenyi-kertben. Nyaralásra kiválóan alkalmas. Bővebbet Fémipari szakiskola.

KÖLCSON

sorsjegyekre, értékpapirokra és I-rendű vidéki takarékpénztári részvényekre
Konvertált jelzálogra 140 K
Hazai sorsjegyre 90 „
Ost. vörös kereszt s.j. 40 „
Olasz vörös kereszt s.j. 33 „
Erzsébet sorsjegyre 7 „
Jószív 10 „
Bazilika 20 „
Magy. vörös kereszt s.j. 22 „

A kölcson apró részletekben törleszhető. ::: Ha sorsjegyei bárhol zálogban vannak, úgy a letétgy. beküldése ellenében a kölcson a fenti összegre fölemeljük. **Részletfizetésre vásárolt, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltjuk és rájuk fontt kölcson adjuk.**

A Debreczeni Közaló Kölcson-intézet Részv.-Társ. bankosztálya SIMONFFY-UTCA 13. SZÁM. Telefon 298. Alapítási év 1878.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

CZÉG
DEBRECZEN,
Kistemplombazár

Ajánlja a tavaszi idényre érkezett
::: újdonságait. :::

Női costum helmék, Selymek, Crepe és ramageokban
! Nagy választék! ! Olcsó árak!

Szőlő- és gyümölcs-

betegségek, valamint rovarok, hernyók, zöld- és palstetvek ellen való védekezésre ajánlom az állami ellenőrzés mellett készített

KÉNMEZSLÉT

(CALIFORNIAI LÉ)

szavatolt 23 B fokú, az összes gombabetegségek, mint: Monilla sömör, fusicladium, pöszméte lisztármagja ellen, mely szer eddig sok más szerek között a leghatásosabbnak bizonyult.

ÁRAK:

1 liter üveggel	K 50
4 kiló kannával	K 200
25 kilós üveg, üveggel együtt	K 700
50 kilós hordó, ballonnal együtt	K 1800
100 kilós hordó, hordóval együtt	K 2000
200 kg. hordó, hordóval együtt 100 kg. á	K 1800
Rözkénpor Dr. Aschenbrandt-féle 100 kg.	K 4800
Bordópor Dr. Aschenbrandt-féle 100 kg.	K 6600
Forhin legjobb peronospora elleni szer, 2, 5, 10, 25 kilós dobozokban 1 — K, 100, 200 kg. hordóban	K 9000
Kénmáj 100 kilós ladánál	K 6400
Bagol szőlőmoly ellen 1 kiló 100 liter vízhez	K 700
Nikotin-quassia kivonat gyümölcsfák permetezésére 25 grmos tubus 25 liter vízhez elég	K 300
Egynegyed kilós doboz 250 liter vízhez	K 320
Ichneumon rózsatetvek ellen, 1 doboz	K 110
Uraniaszöld almamoly ellen.	

Bármily más növényi vagy állati kártétvő elleni védekezésnél szívesen szolgálok szaksterű utbaigazítással avagy felvilágosítással s minden egyes esetben a legmegfelelőbb védekező szer ajánlhatom.

Kontsek Géza
fűszer és nagykereskedése Kossuth-u. 15.

Balatonfüredi szanatorium és gyógyfürdő !!!

Természetes szénsavas forrásfürdők és balatonfürdők. Ivókúra. Fizikai és diétetika gyógyintézet az összes belbetegségek számára, különös tekintettel a szív- és érrendszer, vese megbetegedéseinek és női bajoknak. Csukorbetegeknek ivó-, alkalmazó- és diétetikus kúra Idegbetegségek számára az összes modern gyógyeszközzel felszerelve. Soványító-, hízó-kúra. Röntgen- és chemial-laboratorium. Zander-intézet. Inhalatorium. — Egész éven át nyitva. — Prospektussal és felvilágosítással szolgál a Fürdőigazgatóság.

ARANYÉREM WIEN 1912.

Ideggyöngye férfiak

egészségük helyreállítását előmozdítják, ha

Evaton-tablettákat

használnak. Kérje az orvost vélemények gyűjteményét. Próba K 4-20, fél doboz K 10,—, egész doboz K 18,— utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Cim:

ST. MARKUS-APOTHEKE

FABRIK PHARM. SPEZIALPRÄPARATE
WIEN, III., HAUPTSTRASSE 130.

Raktárak: Török József Budapest, VI., Király-utca 12, Hunnia-gyógyszertár Budapest, VII., Erzsébet-körút 56.

SZÖVET-

MARADÉKOKAT

melyek nála felhalmozódtak, áron alul, óriási árengedménnyel adok el.

Ezen szövet-maradékok elegendőek teljes férfi-5litényőkre, nadrágokra, palatőkre, női kosztiműkre, aljakra stb.

Kérjék maradákat mintákat férfi- és női szövetből, melyeket ingyen és bérmentve küldök.

KARL KASPER

postahelyén. DEBRECZEN 432.

3800 bolgár

100 évnél idősebb!
E balkán nép keménysége és ezen magas életkor-nak teljes eróben való elérése titka: a — — —

„YOGHURT.“ Ez egy tejből készülő, rendkívül táp erejű étel, mely a szervezetre csodálatos erősítő és gyógyító hatással van; nagyon egyszerű a készítési módja, amellel roppant olcsó, mert házilag előállítható tiszta tejből. — Irjon azonnal egy levelezőlapot BAUMANN tejgazdaságra, Nagyszobon 5 címre és ingyen kapja meg a „A YOGHURT jelentősége mint táp- és gyógyszer.“ című füzetet. — Azonkívül kap 5 phiola „Baumann-féle YOGHURT-ferment“-et (elegendő 5 liter Yoghurt előállítására) és utasítást a bolgár Yoghurt készítéséhez, ha 1 K 60 fillért is beküld bélyegeken vagy postautalvánnyon.

TELEFONSZÁM 632.

TELEFONSZÁM 632.

HALMÁGYI

NŐI ÉS LEÁNYFELÖLTŐK NAGYÁRUHÁZA DEBRECZEN, PIAC-U. 32. (VOLT SZEDLÁK-HÁZ.)

Állandóan dús választék:

Selyem, Grenadin és Broche, valamint Gummi, Impregnált és Lüsster köpenyekben.

Eponge costum legújabb 35— kor.-tól. Crepp bluz újdonság reklámár 3-50 K.-tól.

Eponge és vászonalj 6-90 kor.-tól. Crepp és Cretton pongyola 10— K.-tól.

Selyem costumok, alkalmi és utcai ruhák, felöltőkben. Eredeti párisi és berlini modellek.